

Déli Hírlap

Főszerkesztő: Dr. OLOSZ LAJOS
Felelős szerkesztő: MARTZY MIHÁLY
Laptulajdonos a CORVIN Lapkiadó
Részvénytársaság

Ziarul Comunității Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Alapította:
Dr. VICHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

A Hitler-Mussolini találkozó visszhangja

A közös harcban első helyen áll a keleti veszedelem elhárítása
— írja a finn sajtó

Római körök hangoztatják, hogy a kis népek iránti figyelem lényeges eleme a Duce politikai vonalvezetésének

A Hitler-Mussolini találkozásának élénk visszhangja van a nemzetközi sajtóban. Mind a német, mind az olasz sajtó kiemeli a tengelyhatalmaknak a háború folytatására vonatkozó elhatározását és győzelmi akaratát. A kis államok sajtója nagy figyelmet szentel a kisállamok sorsára vonatkozó német-olasz felfogásnak. A hadihelyzet keleten változatlannal. Tuniszban a Kairun-Sousse vonalától északra tervszerűen folynak a tengelycsapatok hadmozdulatai.

Berlin

A német sajtó rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít Hitler és Mussolini négy napos tanácskozásainak. A lapok a hivatalos közlemény és a félhivatalos hírmagyarázatok nyomán egyöntetűen abban a megállapításban, hogy „a tengelyhatalmak a harcot a végső győzelemig folytatják s teljes közöttek az egyetértés mind a háborús, mind a háború utáni feladatok tekintetében”. Külön nyilatkoztak a találkozóhoz fűzött hivatalos tájékoztatások kapcsán a Wilhelmstrassen is, ezzel is kiemelve a találkozókat tulajdonított nagy jelentőséget.

A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz szerint a találkozó az egész világ előtt „félreérthetetlenül bizonyítja, min fordul meg ma a világ. Senki se kételkedjék abban, hogy a változatlan célkitűzés mögött egységes akarat és egyesített erők állnak. Ma már mindenki tudja Európában, hogy mi fogor kockán és milyen alternatívák adódnak”. A tengelyhatalmak világosan látják, egységesen felismerik feladatukat a mai harcban, melyet az emberi kultúráért s a népek szabad fejlődésének biztosításáért folytatnak. A lap szerint az ellenség csak abban egységes, hogy ha lehetséges, meg akarja nyerni a háborút. Háború utáni céljaik tekintetében az ellenséges hatalmak nincsenek közös revészón. Eden, Sumner Welles és Litvinov nyilatkozataiból — mint a Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz megállapítja — az az aggodalom csendül ki, hogy ne gondolkozzanak s még kevésbé beszéljenek a háború utáni kérdésekről, mert ezek feltételül szétrobbantanák a szövetséges koalíciót. Már ugyanis kitűnt, mily sorsot szán Moszkva Lengyelországnak s a balkáni szláv államoknak. Az angolszász hatalmak kerülnek a beavatkozást Moszkva terveihez, az Atlanti Charta a Wilsoni-pontok sorsára jutott.

Befejezésül a német lap hangoztatja, hogy a tengelyhatalmak az európai életér, jövő és jólét biztosítása tekintetében világosan ismerik feladataikat és egységesek mind a célkitűzésekben, mind a háborús erőfeszítésekben.

A Hitler-Mussolini találkozóval kapcsolatosan olasz híreire már az első hírmagyarázatokban rámutattak arra, hogy a tengelyhatalmak politikája a kis népek sorsát illetően Románának eddig is több ízben hangoztatott felfogásával azonos. A találkozó — római körök véleménye szerint — csupán megerősítette mindazt, amit a tengelyhatalmak a kis népeket érintő kérdésekben eddig is kifejezésre juttattak. Az a figyelem, mely Románában eddig is megnyilvánult a kis népek helyzetére és jövőjére vonatkozóan, Mussolini politikai vonalvezetésének lényeges eleme.

Német részről hasonlóképpen hangoz-

tatták — legutóbb Ribbentrop római tárgyalásai alkalmából — hogy a tengelyhatalmak egyáltalán nem változtatják meg a kis államokkal kapcsolatos politikájukat. Ezt a megállapítást bizonyos külföldi hírmagyarázatokkal állították szembe s ugyanakkor rámutattak arra, hogy a kis államok iránti politika megváltoztatására nem is forog fenn semmiféle ok. „Az együttműködés alapelvei le vannak fektetve a háromhatalmi egyezményben, amely a nagyhatalmakat és a kis államokat teljesen egyenlő módon kezeli és a háromhatalmi egyezmény szövegéből nem vehető ki különbség a nagyhatalmak és más országok között”.

Ankara

A távirati irodák közölték, hogy Wilson brit tábornok ankarai látogatását néhány nappal elhalasztották. Sir Henry Maillard Wilson tábornokot, a közelkeleti brit erők főparancsnokát — az Európa-press értesülése szerint — e hét elejére várták Ankarába. Tervezett látogatása — a hírforrás szerint — a brit-török katonai együttműködéssel áll összefüggésben.

A Belgrádban megjelenő Donauzeitung nevű német lap ezzel kapcsolatosan rámutat arra, hogy Wilson a török vezérkarral szándékozik megbeszéléseket folytatni és látogatást tesz Menemendzsoğlu külügyminiszternél is. Híre jár annak is, hogy a napokban Izmet Inönü köztársasági elnök is visszatér márványtengeri üdülésétől a fővárosba. Török politikai körök ezzel szemben nyomatékosan hangoztatják, hogy brit kezdeményezésről van szó, török részről nincs különösebb politikai vagy katonai jelentősége a közelkeleti angol főparancsnok ankarai útjának. Ezzel a megállapítással Ankarában a látogatás jelentőségét megfelelő keretek közé igyekeznek szorítani — írja a német lap — s ez érthető is, mert Ankarában lassanként belátják, hogy az angol katonai és polgári vezető egyéniségek egymást követő látogatásai téves megvilágításba helyezhetik a török semlegességet a világ közvéleménye előtt.

A francia-német viszony

A francia-német viszonytal kapcsolatosan az utóbbi napokban két érdekes megnyilatkozás keltett különösen figyelmet. Az egyik a Deutsche Allgemeine köztársasági elnök elhunytá alkalmából, a másik Schneider Heinrich vichy német laptudósító franciaországi színes helyzetképe.

Millereand Alexandre volt francia köztársasági elnök elhunytá alkalmából a Deutsche Allgemeine Zeitung a következőket írta: „Ennek az embernek a neve a franciaországi németgyűlölet legsötétebb idejére emlékeztet. Millereand a politikusoknak ahhoz a csoportjához tartozott, mely az 1870-es vereséget bosszút esküdt s mely felelős volt az 1914-ben kitört háborúért. Amikor kinevezték Elzász-Lotharingia fő-

biztosává, a németekkel szembeni elvakult gyűlöletét nyíltan kifejezésre juttatta. 1920—1924 között, mint a francia köztársaság elnöke, majd később a szenátus tagjaként minden lehető elkövetett a francia-német egység meggyújtására s ilyenformán felelős volt a második világháború kirobbanásáért. Kétségtelen, hogy rossz szolgálattal tett Franciaországnak s a németek és Németország ellen érzett gyűlöletével hozzájárult saját hazájának összeomlásához”.

Gaullisták

Ugyanekkor a Transocean nevű német hírügynökség vichy tudósítója, Schneider Heinrich a következőket írja: „Bármily lesújtóak és drámaiak voltak a legutóbbi idők eseményei, a franciákat ezek az események sem zökkentették ki érzéketlenségükből a nemzetközi politikát illetően. Ha ma megkérdezel egy franciát, mit kellene tennie Franciaországnak a gyarmatbirodalom elvesztése után, a vállát vonogatja és egyre csak azt hajtogatja: — Mit tehetünk? Nem tehetünk semmit...”

A franciák nagy többségének — foglalkozásra, társadalmi helyzetre vagy politikai pártállásra való tekintet nélkül, — ez a véleménye. A különböző csoportok természetesen különböző okokból indokolják ezt a véleményt. Egyesek úgy vélik, hogy Franciaország sorsát az angolok és amerikaiak döntenék el egyrészt s a németek másrészt, a legfűrebb nyilatkozatot azonban egy francia újságírótól hallottam:

— Várunk, — mondotta, — amíg elvállik, hogy az angolok és amerikaiak „szabadítanak-e fel” bennünket, vagy a németek fogják számunkra visszaszerelni a gyarmatbirodalmat.

A darlanizmus muló jelenség volt, — írja a továbbiakban Schneider, — a gaullisták pedig azon a véleményen vannak, hogy amit ma megtehetnek, ahhoz elég egy válogatott „cselekvő-csoport” s ennek tagjait tekintik nemcsak De Gaullet, de Giraud tábornokot is. A gaullisták körében van olyan felfogás is, mely szerint várni kell, „amíg elhangzik a hívó szózat”. Viszont az is

igaz, hogy egyetlen francia, még a „felszabadító angolszászok” híve sem akarja a háborúnak francia részről való folytatását.

Há megkérdezik őket erről, azt felelik: — Minek kérdez engem? Kérdezze meg Lavalt vagy a németeket.

Laval

A Journal de Genève című svájci lap szintén tudósítást közölt a minap Franciaországból és utalt Laval egyik legutóbbi beszédére, amelyben a miniszterelnök kijelentette, hogy német viszonylatban sokkal többet, sokkal nagyobb eredményeket lehetne elérni, ha a francia népet „nem támadta volna meg a kollektív örület egy fajtája, amely a külföldi hírverésnek tulajdonítható”. A svájci lap rámutat arra, hogy valóban az együttműködési szellem a francia lakosságban nem igen növekedett 1940 óta. Nem lehet tehát csodálni, ha Lavalnak ez irányú fáradozásait Berlinben úgy tekintik, mint e politikuskak őszinte németbarátságát, azonban számolnak azzal a körülménnyel, hogy magában a francia népből távolról sem bízhatnak meg oly mértékben, mint Laval miniszterelnökben. A Journal de Genève megállapítása szerint az átalakított Laval-kormányának a legnagyobb erőfeszítést a hadifoglyok és a Németországban dolgozó francia munkások kérdésében a francia közvéleménnyel való megértetése okozza. Hogy Laval ezen a téren mily szívós politikát követ, annak jellemzésére elég megemlékezni a legújabb francia-német megállapodásról!

melynek értelmében negyedmillió francia hadifogly szabad munkaviszonyba kerül Németországban. Laval igyekszik mindent elkövetni a francia-német viszony jobbá tétele érdekében s mint a félhivatalos Deutsche Allgemeine Zeitung-nak a vichy kormányalakításhoz fűzött megjegyzése is érzékeltette (a kormánytalakítás Lavalnak könnyebbé seget jelent, mert megszabadult „a még most sem mindig megbízható munkatársak seregétől”), nem riad vissza politikája határozatlan követőinek félreállításától sem. (—)

A célok és a cselekvés egyöntetűségét hangsúlyozta Mussolini a Führerhez intézett bucsutáviratában

Berlin. A német távirati iroda jelenté:

Mussolini, a Führerrel folytatott négy napos tanácskozás után, a német birodalom területének elhagyásakor rendkívül szíves hangú üdvöző táviratot intézett Hitlerhez. Különös örömeinek adott kifejezést, hogy sok olyan kérdéssel tanácskozhatott a német nép vezérével, amely kérdések a két ország érdekeit egyformán érintik. Alkalma volt újabb megállapítási célok és a cselekvés tekintetében a szoros kapcsolatokat, amelyek a

két népet ebben a háborúban egyesítik. A háborút a döntő győzelemig folytatják és ez a győzelem meghozza majd a népek által várt igazságos békét. A szíves fogadtatásáért köszönetet mondva, bajtársi barátsággal üdvözölte Mussolini Hitlert.

Szíves hangú táviratot küldött Bastanini olasz külügyi államtitkár is Ribbentrop német külügyminiszternek. Örömei fejezte ki; hogy a Németország és Olaszország közötti egység, megerősítése alkalmával a teljes és tisztán

őszhang és a közös győzelembe vetett szilárd hit szelleme nyilvánult meg.

A finn sajtó is foglalkozik a Hitler-Mussolini találkozóval és megállapítja, hogy ennek a tanácskozásnak az eredménye nem sokáig várja magára. Megállapítja az egyik lap, hogy a tengelyhatalmak, valamint szövetségeseik és ba-

ratáik körében nincsenek ellentétek. A háborús kezdeményezés a keleti harcra jelen továbbra is a német hadvezetőség kezében van. A közös harcban első helyen áll a keleti veszedelem elhárítása. A történelem egykor ítéletet mond azok felett, akik Európa megmenntésének megakadályozására vállalkoztak.

„Nemcsak tanácskozások voltak, de fontos határozatok is születtek ott“

Róma. Pavolini volt olasz népnevelésiügyi miniszter a Messaggero című lapban vezércikkben foglalkozik a Hitler-Mussolini találkozóval.

A volt miniszter vezércikkében megjegyzi, hogy valahányszor a német és olasz nép vezére tanácskozásra jött össze, a sajtó mindig azt hitte és azt hiszi, hogy szokásos eszmecsereről van szó. Nem mondjuk, hogy ez nem igaz, — folytatódik a cikk —, de minden eddigi találkozó a Führer és a Duce között összefüggésben volt a háború különleges szakaszával.

A találkozóon Hitler és Mussolini megvizsgálta az általános katonai és politikai helyzetet. Először a katonai kérdésekről szólva, a közleményből arra lehet következtetni, hogy a háború viselésének ügyét semmilyen szempontból nem hagyták figyelmen kívül. Szőnyegre került a tengeralfutó háború, a keleti arcvonal, a légi bombázások, a tunizai hadihelyzet és a csendesóceáni térségben folyó harc is.

A tanácskozások nemcsak a helyzet megvizsgálására szorítottak — írja a továbbiakban Pavolini —, hanem fontos határozatok is születtek ott. Fontos része a kiadott közleménynek, amely utal a háborúnak a két nép részéről való közös viselésére. Ez nem csupán azt jelenti, hogy a német és olasz haderő főparancsnoksága szorosan együttműködik s hogy az egyes arcvonalakon német és olasz egységek német vagy olasz parancsnokság alatt küzdenek, hanem, hogy a háború vétele közös minden téren és minden hadszínternek egyformán vitális jelentősége van.

A győzelem a tengelyhatalmak szempontjából a keletről és nyugatról fenyegető veszedelem kiküszöbölésében rejlik, amely az európai és afrikai térséget fenyegetné — fejeződik be Pavolini cikk a Messaggero-ban.

KEDVEZŐ BENYOMÁS BULGÁRIÁBAN

Szófia. (Rador). A Stefani olasz hírigyűnőség munkatársa jelenti: A

Führer és a Duce tanácskozásainak befejezése alkalmából nyilvánosságra hozott hivatalos közlemény Bulgáriában rendkívül kedvező benyomást kellett. Bolgár politikai körök rámutatnak arra, hogy a közleményben hangoztatott elvek teljesen megnyitják az európai kis népeket, melyek ilyenformán bizonyosságra tetik szert, hogy véglegesen védelmet nyernek Európa ellenségeinek fenyegetéseivel és erőszakoskodásaival szemben.

A TENGYELY CÉLJAI PÁRHUZAMOSAK A NAGYKELETÁZSI JAPAN CÉLOKKAL

Berlin. (Rador). A Wilhelmstrassen a Hitler-Mussolini találkozóhoz fűzött hivatalos tájékoztatásokra utalva kiemelik a lengyel szilárd elhatározását, hogy a harcok a végső győzelemig folytatja s rámutatnak arra a teljes egyetértésre, mely a tengelyhatalmak táborában a háború és a háború utáni feladatokra illetően uralkodik. Ezzel kapcsolatosan kiemelik a német-olasz célokkal párhuzamos nagykeletázsiai japán célokat is.

Berlini politikai körök nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy az eurafrikai teret egyszermindenkorra meg kell szabadítani a keletről és nyugatról fenyegető veszélytől.

Jelentéseink a harcok teréről

Tuniziában tervszerűen folynak a tengely-erők hadmozdulatai

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harcokban a tegnapi nap helyi jelentőségű harc cselekmények mellett általában csendben telt el. A légi erő erős kötelékei az arcvonal számos helyén és az ellenség front mögötti területen állásokat csapat-szállásokat, utóvédoszlopokat, vasúti célpontokat és légi támaszpontokat bombáztak.

Tuniziában a tengelycsapatok hadmozdulatai a Kairuan-Sousse vonalotól északra tervszerűen folynak. Utóvédekink akadályozzák az ellenség előnyomulását. A légi erő a német-olasz csapatok mozgulatait hatáson hatáson és az elmúlt éjszaka Bone kikötőjében hajó-célpontokat, valamint utánpótlási táborokat bombázott jó eredménnyel.

A Földközi-tengeren német tengeralfutó vadászok két ellenséges buvárnaszádót megsemmisítettek.

Ellenséges repülőgépek az április

13-ra virradó éjszaka megtámadták Kelt-Porosország egyes helységeit, mindenekelőtt Königsberg városát és robbanó, valamint gyújtó-bombákat dobtak le. Lakónegyedekben, kórházakban és az egyetem épületében károk támadtak.

A megszállott nyugati területek partvidéke felett és Norvégia partjain négy angol repülőgépet lelőttünk.

ÚJABB 138.000 TONNANYI HAJÓTERVESZTESÉG ÉRTE AZ ELLEN-SÉGES HAJÓZÁST

Berlin. A német vezéri főhadiszállás különjelentést adott ki, amely a német tengeralfutó hajók újabb sikereiről számol be. Az Atlanti-óceán északi részében német tengeralfutó-erők szüntelen harcuk folytatásaként megtámadták egy Anglia felé igyekvő, erősen megterhelt ellenséges hajókaravánt. Ebben a harcban, valamint

a Karibi-tengeren és a délafrikai partok előtt, egyes hajók elleni küzdelemben a német tengeralfutó hajók huszonegy, összesen 138.500 tonna-tartalmu hajót elsüllyeszttek, 6 további hajót pedig torpedótalálták ért.

ELESETT EGY FRANCIA DISSZIDENS TÁBORNOK

Stockholm. (DNB) A Reuter ügynökség jelentése szerint Welvet tábornok a tunizai fronton elesett. Ő volt az első francia disszidens tábornok, aki életét vesztette a tunizai hadjáratban.

SZTALIN A „SZOVJETSZÖVETSÉG FŐPARANCSONKA“

Moszkva. (Europapress). Sztalin, aki eddig a vörös hadsereg főparancsnoka volt, — mint a moszkvai rádió jelenti — átvette a szovjet haditengerészet főparancsnokságát is. Sztalin mostantól fogva a „Szovjetszövetség főparancsnoka“ címet viseli.

A politikai arcvonal

Francia-német megállapodás negyedmillió hadifogoly szabadságolására és foglalkoztatására

Párizs. (DNB). Laval francia miniszterelnök Sauckel német körzetvezetővel Párizsban folytatott megbeszélései után közölték, hogy kétszázötvenezer Németországban levő francia hadifogoly szabad munkaviszonyba kerül Németországban. Ezeket a fogságból szabadságolják s többé nem a katonai bíróság ítélkezik ügyükben. Ugyanolyan jogokat élveznek, mint a Franciaországból jött munkások s bérük is azokéval azonos. Polgári ruhát viselhetnek és mellükre tűzhetik a francia nemzeti színeket. A szállítási lehetőségekhez mérten szabadságra való hazautazásukra is sor kerül. Sauckel német körzetvezető ezzel kapcsolatosan rámutatott arra, hogy ezeket az intézkedéseket a Laval-kormány együttműködési készsége tette lehetővé.

GIRAUD VEZETÉSÉVEL MEGALKALÍTOTTA A FRANCIA SZAKADÁROK EGYSÉG-PÁRTJÁT

Tanger. A német távirati iroda ismeretli a rabati (Francia-Marokkó) francia rádió közleményét, mely szerint megalakult a francia szakadár egység-pártja. A párt élnöke Giraud tábornok.

WILSON TÁBORNOK ELHALASZTOTTA ANKABAI LÁTOGATÁSÁT

Istanbul. (DNB). Sir Henry Maitland Wilson brit tábornok külsőben 500 ankari látogatását néhány nappal elhalasztották.

Ankara. Izmet İnönü török köztársasági elnök eredetileg nyolc napra tervezett márványtengeri üdülését meghosszabbította és továbbra is Yalovában marad. Az államfő természetesen nem kapcsolódhatik ki az államügyek iránt nyitásától és több államférfi kereste

Egyiptomban erős ellenzéke van a Szovjettel való diplomáciai kapcsolatok felvételének

Ankara. (Europapress). Abdurrahim. Egyiptom ankarai követe a napokban Irán törökországi követével tárgyalt s a megbeszélések kapcsán nyilatkozott az egyiptomi-szovjet diplomáciai kapcsolatok felvételére vonatkozó törekvésekről is. Abdurrahim szerint a Moszkvával való kapcsolatok helyreállítását az egyiptomi királyi udvar s a kairói egyházi körök határozottan ellenzik. Különösen a kairói muzulmán akadémia rektora érvényesítési befolyását a Moszkvával való diplomáciai kapcsolatok felvételére ellen.

A BRIT KATONAI MISSZIO VEZETŐJE SZTALINNAL ÉS MOLOTOVVAL TÁRGYALT

Stockholm. (DNB). A szovjet-orosz Tass hírszolgálati ügynökség jelenti, hogy Sztalin — Molotov külügyi népbiztos jelenlétében — fogadta Martell hadosztálytábornokot, a szovjet-

fel-eggyel is Yalovában. Legutóbb Saradzoglu miniszterelnök töltött nála két napot s a közeljövőben valószínűleg ismét felkeresi az államfőt. Híre jár annak is, hogy a napokban Menemendzoglu külügyminiszter is Yalovába utazik.

MOSZKVA NEM JELÖLI MEG HÁBORUS CÉLJAIT

Berlin. (Rador). Litvinov szovjet nagykövetnek a háború utáni kérdések ügyében Havannában elhangzott nyilatkozatával foglalkozva a Deutsche Diplomatisch-politische Korrespondenz című német lap megjegyzi, hogy a szovjet diplomatának abból a megállapításából, hogy előbb a háborút kell megnyerni s csak aztután foglalkozni az újjáépítési utával, kitűnik, hogy I. Moszkva e háború folyamán nem hajlandó háborus céljai megjelölésére, 2. az Atlanti Charta és a washingtoni nyilatkozat ma már csak enlél.

FINN KÖZTISZTVISELŐK MUNKA-SZOLGÁLATA. (Helsinki). A finn kormány rendeletet hozott, amelyek értelmében a finnországi köztitiszviselők nyári szabadságuknak csupán a felét vehetik ki. A másik felét abban az esetben kapják meg, ha vállalkoznak rá, hogy ez alatt az idő alatt mint mezőgazdasági, vagy erdei munkások dolgoznak.

FRANCO KÖRUTJA ÉSZAK-SPANYOLORSZÁGBAN. (Madrid). Franco államfő tegnap öt napra tervezett körútra indult északnyugati Spanyolországban. Ez alkalommal tanácskozást folytat majd a véderő képviselőivel és több nagyobb épület és telep avat fel. (DNB).

ELFOGTAK A FRANCIA NÉP-PART VEZETŐJE ELLENI MERÉNYLET EGYIK TETTESET. (Párizs). Marcel Deat, a francia néppárt vezetője ellen legutóbb megkísérelt merénylet egyik tettesét a rendőrségnek sikerült lelepleznie. A merénylet letartóztatásakor menekülni igyekezett, de a rendőrök utána lőttek s az egyik lövedék halálosan megsebezte. (DNB).

ANGOL REPÜLŐGÉPEK A NORVÉG TENGERPART FÖLÖTT. (Berlin). A norvég tengerpart fölé tegnap nyolc angol repülőgép hatolt. Ezek közül a német légvédelem két angol bombázót lelőtt, mire a többi gép visszafordult. Az angol repülőgépek bombálat nem dobtak le.

MEXIKÓ LEGYEN HÁLÁS AZ ELVESÜLT ÁLLAMOKNAK. (Mexikóváros). George Messersmith, az Egyesült Államok mexikói nagykövete Propaganda-beszédében kijelentette, hogy Mexikó népének meg kell ismernie a háború követelt meggörításokat. Megjegyezte, hogy Mexikónak hálát kell éreznie az Elvesült Államok iránt, mert ez viseli a háború terheit s ezért benzint és gumit kell szállítania. Mexikónak még több elismerést kell tanúsítania Amerikával szemben s fel kell hoznia a Szovjetben elkövetett kegyetlenkedésekkel szemben elfoglalt magatartásáért — fejezte be beszédét a nagykövet.

ISMÉT FÖLDRENGÉS VOLT DÉL AMERIKÁBAN. (Jena). A jeni csillagászati intézet jelző készüléke erős földrengést mutatott, amelynek fészke körülbelül 12.000 kilométernyire távolsgában lehet. Az hiszik, hogy a földrengés ismét Délamerikában volt. Április 6-án, amikor Chilében pusztult a földrengés, a jelzőkészülék ugyanilyen távolságot mutatott.

MERÉNYLETET TERVEZTEK FILOFF BOLGÁR MINISZTERELNÖK ELLEN. Berlin. (Rador). Az United Press nevű amerikai hírigyűnőség isztanbuli körökből származó értesülésekre hivatkozva, azt állítják, hogy a kommunista merényletet tervezte Filoff miniszterelnök ellen. azzal a céllal, hogy Boris királyt elűzzék és kiküldjék a szovjet-államot Bulgáriában. Berlinben az amerikai hírigyűnőség e jelentését nagyon érdekesnek és tanulságosnak tartják annak jellemzésére, milyen módszereket használnak Németország ellen-ségei.

KRATYL-cirkusz

Timişoara II., Badea Cartan-tér.

Felnöttek részére,

16 éven felülieknek, tanpénteken este, 9 órakor előadás!

A német mezőgazdaság a háború szolgálatában

A német mezőgazda mindig igyekezett földjének természetét nagy szorgalommal, egyre javuló mezőgazdasági gépekkel és tudományos vívmányok felhasználásával fokozni. Sokkal nagyobb mértékben cselekszik a német gazda ezt a háborúban. Ezt különben jelenleg megfelelő hatósági ellenőrzés és irányítás mellett teszi.

Amint a németországi mezőgazdaság ma termel, abból semmi sem vész el és semmi sem jut illetéktelen helyre. A termelést racionalizálják, ésszerűen végzik és gondoskodnak a termés megfelelő elosztásáról. A Frankfurter Zeitung, amely minderről érdekes cikkeket számol be, a mezőgazdaság termelésének elosztását vízvezetékhez hasonlítja. A vízvezeték csövei a vizet elviszik a városba, ott a csövek az egyes házakba ágaznak és az egyes házak főcsöveiből ismét kisebb méretű csövek a háztartásokba viszik a vizet. Ehhez hasonlóan megfelelő hivatali berendezések gondoskodnak róla, hogy a mezőgazdasági termelés eredménye bekerüljön a városokba és községekbe és ott minden lakos megkapja a neki járó részt.

Németországban a mezőgazda nem tarthat meg magának a termésből többet, mint mennyit számára megszabtak. Így nem is fogyaszthat többet, mint más, de titkos u. m. „fekete kereskedelmet” sem folytathat a visszatartott mennyiséggel egyszerűen azért, mert nem tarthat vissza semmit. Minden községben pontosan megállapították, hogy melyik földön mit kell termelni. A falvakban parasztszervezetek vannak, akiknek a kezében ott van a térkép. Ezen fel van tüntetve minden talpalatnyi föld annak a jelzésével, hogy az egyes helyeken mit és mennyit kell bevetni. Szigorúan ellenőrzik ennek a termelési tervzetnek a megtartását.

A gabonát az aratáskor teljesen lefoglalják és a gazda csak a vetőmagot kapja vissza. A vetésig többször is ellenőrzik, hogy a vetőmagot, vagy annak egy részét nem használták-e fel. A kisépelt gabonát mind a malomba szállítják és a gazdának és családjának jérandóságát lisztben adják ki. Ezt a lisztmennyiséget azonnal a pékhez kell szállítani, mert a pék süti az egész falu részére a kenyeret. Odahaza senki sem süthet magának kenyeret. Ha a családból valaki meghal, vagy bevont katonának, az így felszabadult lisztmennyiséget azonnal lefoglalják a városok számára. Burgonyából, főzélből, gyümölcsből és mindennemű más mezőgazdasági termelvényből a gazdaságilag megkapja a maga részét, amely nem nagyobb annál a mennyiségnél, amelyet Németország bármely más lakosa részére állapítottak meg.

Hatósági ellenőrzés alatt áll Németországban az állattenyésztés és ezzel kapcsolatosan az állatvágás is. A titkos, „fekete” vágás már a békében is tilos volt, most nemcsak tilos, hanem lehetetlen is. Ha valaki mégis megkísérli, olyan súlyos büntetés vár rája, hogy elmegy a kedve az ilyen tiltott cselekedettől. Minden levágásra kerülő állatot bizottság vizsgál meg és pontosan megállapítja az állat súlyát. Hogy ne lehessen más állatot levágni, mint amelyet bemutatnak, a levágandó állat fület kilyuszkasztják. Ha a földműves a maga részére akar állatot levágni, azt is köteles előbb bemutatni és engedélyt kérni rá. Husjegyére azután rávezetik, hogy mennyi ideig nem vásárolhat húst a maga és családja részére.

Németországban nagy tejgazdaságok gondoskodnak a tejtermelésről, azonban az egyes gazdák által termelt tejet is be kell szolgáltatni. Ha a gazdának magának is szüksége van tejsre, megállapítják, hogy mennyi tejsre van igénye és mennyi a teheneinek a tejmennyisége. A különbséget aztán a gazda köteles beszállítani. A beszállított tejs mennyiségét pontos jegyzékek foglalják. Ha a jegyzékből kiténik, hogy a gazda kevesebb tejszolgálatot fejt be és magának esetleg visszatartott valamit vaj-

Washingtonban tartózkodóan fogadták Keynes pénzügyi tervét

A BRIT „FEHÉR KÖNYVBEN” IS SZEREPLŐ TERV ANGLIA SZÁMÁRA AKARJA BIZTOSÍTANI A HÁBORÚ UTÁNI PÉNZÜGYI VEZETÉST

Genf. (DNB). A Daily Express című londoni lap szerint Keynes brit pénzügyi szakértőnek a háború utáni időre vonatkozó pénzügyi tervet, mely a brit kormány által kiadott „fehér könyv”-ben is szerepel, Washingtonban nem keltett valami nagy lelkesedést. Amerikai körökben az a benyomás, hogy a terv célja Anglia háború utáni pénzügyi hegemoniájának biztosítása. A tervet szerint az Egyesült Államok óvást emelhetnek az érdekei-

nek meg nem felelő határozatok ellen, alkatukat azonban nem kényszeríthetik rá Nagybritanniára. Keynes a határozathozásban a szavazatok arányát az illető ország külkereskedelmi forgalmától teszi függővé: ilyenformán a brit birodalomnak nagyobb befolyása lenne, mint az Egyesült Államoknak a világ gazdasági ellenőrzésében. E miatt Washingtonban nagyon tartózkodóan nyilatkoznak Keynes pénzügyi tervéről.

Boris bolgár király személyesen fejezte ki jókívánságait Filoff miniszterelnöknek

Szófia. Boris bolgár király vasárnap a külügyminisztériumban meglátogatta Filoff Bogdan miniszterelnököt és külügyminisztert és hatvanadik születésnapja alkalmából melegen üdvözölte.

Filoff Bogdan 1883-ban született Szarajevóban, amely akkor még Törökországhoz tartozott. Már kora ifjúságában csatlakozott ahhoz a politikai csoportozhoz, amely Bulgária függetlenségéért küzdött. Tanulmányait Németországban végezte, majd hosszabb időt töltött Párizsban és Rómában. 1911-ben elfog-

alta a szófiai egyetemen a régészeti tanárséket, az első világháború után pedig 1920-ban a bolgár nemzeti múzeum igazgatója lett. Később az uralkodótól megbízást kapott a közoktatásügyi minisztérium vezetésére és ebben a minőségében megalkotta a bolgár oktatás reformját. 1940-ben a király miniszterelnökké nevezte ki, majd a kormány átalakításakor a külügyminisztérium vezetését is rája bízta. Filoff három éves kormányelnöksége gazdag művelődési és szociális eredményekben bővelkedik.

A BOLSEVISTA BANDÁK LEVERÉSE UTÁN

Milyen helyzetet találtak a felszabadító csapatok Dél-Horvátországban?

Berlin. (Rador). Katonai körök újabb részletjelentéseket kaptak arról a terror-rendszerrel, amelyet a most felszabadított dél-horvátországi területeken a bolsevista bandák bevezettek.

Az egyik legutóbb szennvedett helység volt az ötezer lakosú Livno városa, ahol a bolsevisták véres terrorja a lakosság javarészt kiirtotta s a várost teljesen kifosztotta. A kommunisták a városra háromszélmillió kuna sarcolt vetettek ki; a környékbeli falvaktól pedig más hárommillió kunát szedtek össze. A készpénzen kívül a bolsevisták mintegy huszonöt millió kuna értékű árut rabol-

tak el az üzeletekből. A falvak állatállománya is alaposan megszűnt a bolsevisták otlétét. Szerény számítások szerint mintegy huszonötezer juhot és sertést, nyolcezer marhát hajtottak el a magukkal vitt szárnnyasok számát meg sem lehet állapítani.

A bolsevista biztosok már megtették az előkészületeket arra, hogy a lakosság százötven vagon búzát, kétszáz vagon burgonyát, husz vagon füstölt és nyolc vagon friss húst szolgáltatasson be.

A rablások következtében a lakosság éhínség előtt áll.

Miért támadnak inkább éjszaka a bombázó gépek?

Hatalmas repülőgépek sebesen szállanak a levegőben és elérve céljukat, ledobálják a magukkal hozott bombákat, amelyek nyomán halál és pusztulás jár. A bombavető repülőgépeknek nagy utakat kell megtenniük. Késégtelen, hogy ebben a tekintetben a tengelyhatalmak gépei nagy előnyben vannak az angolszások és az oroszok fölött, mert a megszállott területekről felszállva, aránylag sokal rövidebb utat kell megtenniük, mint az angolszás vagy az orosz gépeknek, ha ez utóbbiak középeurópai célpontok felé törekednek.

A bombavető repülőgépeknek 1500—2000 kilométeres utat kell megtenniük. Nem szabad azonban számítani kívül hagyni, hogy — amennyiben a harc folyamán nem lövik le őket — ezt az utat visszafelé is meg kell tenniük. Sőt a legtöbb esetben bizonyos kerülőt is kénytelenek tenni. A kerülőre az ut hosszának legalább 15 százalékát kell hozzászámítani. Azután még számításba kell venni azt is, hogy a repülőgépek gyakran ellenszéllel küzdenek, ami repülési sebességüket csökkentti, ugyanakkor pedig az üzemanyagot fokozatosan fogyasztja. A bomba-

vető repülőgépek sohasem érhetik el 450 kilométeres óránkénti sebességüket.

Érdekes számítások mutatják, hogy a repülőgép mennyi súlyt visz magával. Egy két motoros gép súlya 7000, a négytagu személyzetű 400, egyéb felszerelés 400, üzemanyag 13 órára 3700, bombaterhe 500, összesen 12.000 kiló. A kétmotoros gép 500 kg. bombaterhe olyan kicsiny, hogy ilyen gépekkel csupán zavaró támadásokat lehet végrehajtani. A gép 50—100 kg-os egységeket és gyújtóbombákat vihet. A négymotoros bombavető összes terhe ennek kétszerese, vagyis 24.000 kiló, bombaterhe már 1500 kiló. A négymotoros bombázó leginkább 1000 kg. romboló és 500 kg. gyújtóbombát visz magával. Egy gép tehát aránylag kevés bombát visz magával, azonban egy-egy raj már tekintélyes pusztítást végezhet. A repülőgépek támadásait előzetesen alaposan mérlegelik. Mindig szem előtt tartják, hogy nemcsak az értékes gépek kerüljenek vissza, hanem a még értékesebb és kiképzett személyzet is. Legalkalmasabb a repülőgéptámadásra az éjszaka és azért csak ritkán van nappali légi támadás.

készítésre, a bizottság azonnal vizsgálata indít. A paraszt tehát nem is mer tejet visszatartani. De meg aztán a vajköpülők és egyéb vajgépek mind le vannak pecsételve és a pecsételt épségét igen szigorúan ellenőrzik. Különben a legtöbb gazdaságban sok külföldi munkás és munkásnő dolgozik és a német gazda már csak azért sem követ el szabálytalanságot, hogy a külföldi munkások előtt ne veszítse el tekintélyét.

A német hatóságok nagyon elégedet-

tek a falusi gazdák magatartásával, mert ezzel lehetővé teszik az élelmiszer igazságos elosztását. Ha valamely gazda bemege a városba és ott lakó ismerősének vagy rokonának élelmiszert akar kedveskedni, azt csak úgy teheti, hogy a saját fejadagjáról lemond. A falusi paraszt éppen olyan pontos és lelkiismeretes teljesíti a háborúban a maga kötelességét, mint a városi munkás és tisztviselő is azon a helyen, amelyre állították

Ismét megjelenik az „Erdélyi Gazda”

Félesztendő szünetelés után ismét megjelenik az EMGE hivatalos lapja, az Erdélyi Gazda. A hetvenkettő év folyamába lépő lap 1943 április 11-én kelt évi 1. számának beköszöntő cikkében a szerkesztőség bejelenti, hogy az Erdélyi Gazda ezután hetenként jelenik meg. A hetenkénti megjelenés lehetővé teszi mezőgazdálkodásunk állandó jellegű, az időjárási viszonyokhoz és a háborús körülményekhez szorosabban alkalmazkodó irányítását. A mezőgazdasági tájékoztató és hírvivat mellett a még rendelkezésre maradó oldalakat havonta egyszer egészében a lelki művelődésnek (irodalom, szellemi életünk), egyszer a családvédelemnek (egészségvédelem, gyermeknevelés, a lakás szépítése és tisztántartása, konyhatudomány, a virágos kert, egyszóval az anya és a háziasszony tudnivalói), egyszer az általános ismeretterjesztésnek (népszerű természettudományi, földrajzi és természetrajzi ismeretek), egyszer pedig a városokban élő kertészkedő és kisállattenyésztő magyarságnak szentelik. A lap ilyenformán nemcsak a falusi, de a városi lakosság igényeit is szem előtt tartja. Ezzel természetesen fokozottabb munka járul az Erdélyi Gazda szerkesztésére és a közreműködésnek még nagyobb tere nyílik meg a népiünkért végzendő közös munkát vállalók előtt.

A havonta négyszer engedélyezett Erdélyi Gazda megjelenése s a bejelentett rendkívül hasznos és gyakorlati munkaterv őszinte örömlünkre szolgál. Meleg szeretettel ajánljuk minden magyar családnak a lapot, mely a következő címen rendelhető meg: **Administratia ziarului ERDELYI GAZDA, Aiud, Piata Elisabeta.** — Előfizetési ára egy évre 300 lej; az EMGE tagjainak, tagsági díjjal, évi 220 lej.

Hangverseny a Bethlen Kollégiumban

Aiud-Nagyenyed. A Bethlen Kollégium főgimnáziuma április 4-én, vasárnap este nagyszabású nyilvános hangverseny rendezett a Vörös Kereszt javára. A Kollégium disztermében ott lehetett látni a város társadalmának valamennyi vezetőjét nemzeti és kisebbségi nélkül. A színvonalas műsor színes és változatos volt. A királyhymnus után Fővenyessy Bertalan zenetanár által átdolgozott, Petőfi-versekre írt dalokat énekelte a diák-kórus. A Verdin Ernaniájából előadott „Banditák dala” volt az est zenéleg legértékesebb száma. A fegyelmzett, pompásan betanult énekar tökéletesen oldotta meg nehéz feladatát. Nagy sikere volt a zene- és énekkar együttese által előadott Lányi: „Csatadala”-nak is. Az ének- és zenekar együttese adta elő a népszerű és fillembeszó japán nemzeti indulót is, valamint a Bethlen diák-indulót. Lelkes igyekezettel és teljes odaadással énekeltek a gimnazisták ezeket az indulókat. A pöttömnyi elsőosztól kezdve az „öreg” nyolcadikosig. A nagy diák-zenekar sikeresen birkózott meg Mozart „Szónátájá”-val. Nagy tapsot kapott Farnos-Fővenyessy „Diák induló”-ja. A zene- és énekkart Fővenyessy zenetanár vezényelte a töle megszokott gyakorlottsággal és művészi átérzéssel. A főgimnázium tanárai magánszámokkal szintén hozzájárultak az est sikeréhez. Damian Georgina tanárnő zongoraszámitást szünni nem akaró taps fogadta. Ugray János Porumbescu „Balladájá”-ját hegedülte mély átérzéssel, meleg tónussal. A nagy technikai tudást feltételező darabban az előadó tehetsége kiállta a próbát. Zongorán kísérte Donáth Ernő. Berczy János tanár Liszt „III. Rapszódiját” adta elő élművelésre valló tolmácsolásban.

A hangverseny előkészítése és sikere Fővenyessy Bertalan zenetanár ügybuzgalmát és hozzáértését dicséri, nemkülönben a kollégium igazgatóságának megértő támogatását is. Ez a hangverseny is megmutatta, milyen nevelő munka és szellemi élet folyik a Bethlen Kollégiumban

(—gi)

A siket alhérlő

Szelid, kevésszavú, jólöltözött ur nézegeti a kiadó szobát. Pipericsné pont ilyenféle alhérlőt szeretne kapni. A látogatójának is észrevehetően teszük a szoba. Meg is kérdezi, mi a bére.

Pipericsné idegesen fordul a jobb oldali fal felé, mert a mögött rejtőzködik a nagy hiba, amíg elhallgatni, sajnos, nem lehet. A szomszéd szobában ugyanis egy zongoratanárnő lakik s rengeteg a tamitványja.

— Hát kérem, én ezért a guönyörű szobáért négyezer leji is jólételel el-kérhetném, — szónokol Pipericsné, mintha csak egyenesen a falnak beszélne, — de önnek háromezerért is odaadnám...

A szelid úriembernek az orra tövén figyelve futnak össze a ráncok. Kissé emeltebb hangon szakítja félbe a szónoklatot:

— Nem nyibe kerül kérem?
A szomszéd szobában éppen ebben a pillanatban rug fel a zongorán a cédur skála.

— Háromezer lej — mondja megúj-házdóva az asszony és tekintete idege-sen jár a veszedelmes falon. — De nem bánom, no! Legyen kétezer!

Az úr zavartan mosolyog:
— Arra kérem asszonyom, forduljon felem, a scájáról kell leolvashnom szíves válasszát, mert én sajnos, siket vagyok.

Pipericsné nagyon sóhaj és meg-kény-bbülön távozza:
— Négyezer lej!

— Szigorúan be kell tartani az elsőütési rendelete. Az aradi rendőrkvesztura MONT irodája közleményt adott ki, amelyben meg-állapítja, hogy a rendőrségi szervek által történt ellenőrzések eredménye szerint a magánosok és intézmények közül igen sokan nem tartják be a hadtest parancsnokságának az elsőütésre vonatkozó március 24-én kiadott rendelkezését. Az elsőütési ren-delet utasításait feltétlenül teljesíteni kell, mert ha melyik pillanatban beösvethetik legítáadás anélkül, hogy az elsőütés rádijelzéseket leadhatnák. Senki sem szá-míthat arra, hogy a légitámadásokat min-denkor előre jelzik és így elegendő idő áll rendelkezésre az elsőütés céljából. A rendőrség naponta fogja ellenőrizni a fal-ragaszkok utján már közzétett elsőütési ren-delet betartását és ahol szabálytalansá-got állapít meg, jegyzőkönyvet vesz fel, amit a vétkesekkel együtt a hadbírószághoz tesz át. Miután az említett rendelet 29-ik szakasza súlyos büntetést, hat hónaptól két évig terjedhető fogságot ír elő megtör-lásként, a MONT-iroda nyomtatékosan felhívja a közönség figyelmét az elsőütési rendelet pontos betartására.

— Olasz hárfaművész hangversenye Timișoara-Temesvárott. Luigi Maria Magistretti, neves olasz hárfaművész április 16-án tartja egyetlen hangver-senyét Timișoara-Temesvárott Magi-stretti, aki nemcsak hárfaművész, ha-nem kiváló zeneszerző is, legutóbb Kö-zépeurópa több országában járt hang-versenykörúton és mindenütt nagy sike-reket aratott.

— Az aradi pénzügyigazgatóság közle-ménye. Az aradi pénzügyigazgatóság for-galmi adó-osztálya közli, hogy április 17. stig meghosszabbította annak a bejelen-tések a határidejét, amelyet az árukészle-tekre kell tenni a forgalmi adó különbö-zeteinek neállapítása végett

— Súlyos vasuti baleset. (Saj. tud.) A brașovi-brassói vasuti pályaudvar külső területen Velican Mihai műhely-munkás át akart haladni a sínparón, amikor egy tolató szerelvény elűtötte. A munkás a kerek alá került, ame-lyek a balkarját tőből levágták. Súlyos állapotban a Marzescu-kórházba szállí-tották.

— Árdítgításért két havi munkatábor. Az aradi törvényszék hetekkel ezelőtt vonta felelősségre Nagy Lajos ying eszmadia-mestert és Zimmermann Izidorné aradi la-kost, akik ellen azt a vádat emelte az ügyészség, hogy Nagy Lajos felsőbbört és egy kiló talpat vásárolt Zimmermann Izidornétól 10.240 lejért a hatóságilag meg-állapított 840 lej helyett. crenkivül az eladó a vevőnek nem adott fizetési jegyzéket. Fe-lebbbész folytán az ügy a tábla elé került, amely megerősítette az elsőfoku bíróság ítéletét.

Április 15, csütörtök.
R. kat.: Anasztázia
Protestáns: Atala.
Ort.: Crescencia.

Árka: 5 ó. 13 p.
nyugt.: 18 ó. 49
nappal hossza:
13 óra és 48 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapok' és ünnepeket követő napok kivé-televel. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: I. Piata Brătianu 3.
Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.
Aradon előfizetések, hirdetések és felszólamlások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— Gépjárművek osztályozása. A timiș-torontali-temesvári hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy mindazoknak a gépkocsitulajdonosoknak, akik az 1942. évi osztályozásnál nem jelentek meg és ezért hírosági eljárás van folya-matban ellenük, április 30-ig kocsijalk-kal együtt meg kell jelenniük a hadkie-gészítő parancsnokságnál működő osztályozási bizottság előtt. Traktortu-lajdonosok csak a járműre vonatkozó iratokkal jelennek meg. A gépkocsitula-jdonosok helyett, akik katonai szolgálá-tot teljesítenek, valamelyik családtag mutatja be a kocsit. Azok a régi tulaj-donosok, akik gépkocsijukat eladták, de ez még nem szerepel az új tulajdonos nevében, bemutatják az adásvételi ok-mányt, míg a kocsit az új tulajdonos hozza a bizottság elé. Azokat, akik nem jelennek meg, megbüntetik.

— Mentők működése. A timișoara-i-temesvári önkéntes mentők március hónap-ban 70 esetben nyújtottak elsősegélyt. Sérüléseknél 39, különböző megbetegedéseknél 24 öngyilkosságoknál 7 esetben jelen-tek meg segélynyújtására. 65 esetben vé-gzetek betegszállítását, illetve vonultak ki. Március hónapban ily módon közreműköd-tek 1063 esetben — az év eleje óta 2409. a társulat alapításától — 1836-tól — kezdve pedig 242 429 esetben.

— Magyar Irodalompartoló Társaság. (Budapest.) A magyar fővárosban el-határozták egy Irodalompartoló Társa-ság alapítását. Ennek célja az lenne, hogy fiatal, tehetséges költők és írók műveinek kiadását lehetővé tegye.

— Betörés. (Saj. tud.) Deván-Deván ismeretlen tettesek baltával felfeszítették Adamovici Margit asszony lakásának ajta-ját. A betörők a szekrényeket teljesen ki-ürítették, ezenkívül a lakásba is külön-böző értékes holmikat vittek magukkal. A rendőrség a betörők kézrekerítésére megin-dította a nyomozást.

— Elgázolta a gépkocsi. Ratiu Gheor-ghe 50 éves timișoara-i-temesvári koc-sist az erzsébetvárosi Corbului-utca sarkán akkor kapta el egy gépkocsi, amikor a szemeléstádot akarta kiüríteni. A kocsi nyakszirttörést és több más súlyos sérülést szenvedett, úgy hogy a helyszínen meghalt.

— Juhszámlálás Timiș-Temes megyében. A vármegyei prefektúra rendelkezést adott ki, amelynek értelmében április 20-án az egész megye területén megejtik a juhek össze-számlálását.

— Milliók pénzügyi visszaélések. (Saj. tud.) A devai-devai pénzügyigazgatóság egyes ellenőrző tisztviselői — mint már egy ízben jelentették — a megye különböző helyeinen nagyszabású pénzügyi visszaélése-ket követtek el, amelyek azáltal történtek, hogy egyes cégek nem tartották be a meg-felelő pénzügyi rendelkezéseket. Solomon Iosif dr., a devai-devai pénzügyigazgatóság főellenőre személyesen járt végig számos megyebeli községet és körutja során maga is meggyőződött a visszaélésekről. A vissza-élések által származott kincstári kár vég-összege a felvett jegyzőkönyvek szerint 66 millió lejre rug. Érdekes, hogy egyedül a Titan—Calan—Nadrág részvénytársaságnál 21 millió lej tesz ki a visszaélések követ-keztében keletkezett kár.

ARO, Arad TELEFON 24-45
Minden képzeletet felülmúló siker
A három törvénye
Doris Duranti
Carlo Ninchi
Legjobb film, az exotikus filmek gyöngye. Az ola-zó filmipar nagy eseménye. Olyan film, ame-y mindenki érdekel.

— Menetdíjváltozás a podgoriai-arad-hegalyjai villamosvasúton. A podgoriai-anadhegalyjai villamosvasut igazgatósága az utazóközönség tudomására hozza, hogy 1943 április 15-től kezdve menetdíjterti jegyet és közútszivelői jegyet nem bocsájtanak ki, miután az igazgatóság újabb intézkedé-sig felfüggesztette az ilyen természetű utazási kedvezményeket.

— Talpbőr kiadása Tarnaveni-Dicső-szentmártonban. (Saj. tud.) A városi cipőelősztó hivatalhoz nagyobb mennyi-ségi talpbőr érkezett. Előből elsősorban azok részesülnek, akik még a mult év-ben váltották ki utalványt, de anyag-hiány miatt nem jutottak talpához. Csak azokat az utalványokat veszik azonban figyelembe, amelyeket erre az évre is érvényesítettek. Az említett igénylők ki-elégítése után a készlet arányában az ez évben kiállított utalványokra is szol-gáltatnak ki talpbőrt.

— Felakasztotta magát volt felesége la-kásán. Rabinovits Sein 35 éves timișoara-i-temesvári magántisztviselő felkereste el-vált feleségét és annak lakásán öngyilkos-ságot követett el. Rabinovits felakasztotta magát s mire rátaláltak, halott volt. Állí-tólag családi okokból ment a halálba.

Egy decus perc

— Az ismert operettszövegíró egyik déluán leverten állított be a hírneves idegspecialistához.

— Doktor ur, — mondta — segít-sen rajtam. Napok óta nem hunytam le a szememet. Egyáltalában nem tudok aludni, nappal pedig állandó fej-fájás gyötör.

— Az orvos megvizsgálta a szöveg-írót, aztán kimondta a szentenciát:

— Bizony, magának nagyon roz-szak az idegei. Egyelőre mindenestre el kell tiltanom minden szellemi mun-kától...

— A páciens felpattant, mint akit skorpió csípett meg.

— De hiszen ez lehetetlen! A szim-ház már várja az új operetemet. Azonnal meg kell írnom!

— Mire az orvos szárazon csak eny-nyit mondott:

— Operetét, azt írhat...

— Munkára köteles zsidók kötelezettségei. A timiștorontali-temesvári hadkiegészítő parancsnokság közli a munkaköteles zsidók kötelezettségeit. A közlemény szer-int ezeknek a zsidóknak a vonatkozó ka-tonai szabályzat rendelkezéseire, a nagy-vezérek irat utasításokhoz és az 1943 február 3.-i 59. számú törvényhez kell alkalmazkod-niuk, a kirót munkát teljes lelkiismeret-séggel kell végezniük, gondoskodniuk kell a munkához szükséges ruházatról és szer-zésükre és alkalmazkodniuk kell a szem-élyi könyveszkékjében bevezetett változ-tatásokhoz. A zsidók állandóan viselék ma-guknál ezt a könyveskét, a személyazonos-sági igazolványt és minden más, személy-azonosságát igazoló okmányukat. Ha la-kást változtatnak, ezt írásban jelentsék be a hadkiegészítő parancsnokságnak, a beje-letőhivatalnak pedig a meghatározott be-jelentőlapokon. Ha valakit betegsége aka-dályoz meg a kiszállításban, ezt írásban je-lentsék be az illető különítménynek, vagy cégnek, valamint a hadkiegészítő parancs-nokságnak. Hasonlóan minden módon le-he-tőleg írásban jelentsék be mindkét helyen, ha rajtuk kívülálló okok akadályozzák meg a szolgáltatásban való megjelenésüket, így razzikák, baleset, vagy letartóztatás esetén. A lakásváltoztatást azonnal be kell jelen-teni, kinek pedig nincsen katonai könyves-keje, illetve kiadását kéri. Hogy a zsi-dók minden kötelezettségüknek megfele-lhessenek, szerdán és szombaton délelőtt fél 12 órakor személyesen is megjelenhetnek a hadkiegészítő parancsnokságon.

Egy hűséges munkás halálára

Március közepéig még minden nap pon-tosan bejárt a Bethlen Kollégium tanító közpójének titkári hivatalába. Arcát má-rógóta sárgára festette a betegség, de a munkáját tovább rendesen végezte. A kö-telesség az utolsó ideig iróasztalánál tar-totta, míg azután eljött az idő, amikor a betegség nem könyörölt többet. Így hal meg március 30-án Gálffy Miklós, a ref tanítóképző intézet titkára.

1885 és 1943: e két évszám között folyt le az élete. Egy esdes, munkás élet, amely sobasem jutott külső megbecsülés-hez, ranghoz, dicsőséghez, de mégis meg érdemli, hogy legalább most napfényre kerüljön és az őszinte elismerés koszorú-ját elnyerje.

Apját korán elveszítette és tanul-mányának egy részét egy nagy bányának ta-mogatásával végezte. De negyedikés ko-rában már az aiudi-nagyenyedi Bethlen Kollégiumban találtuk. Itt végezte gim-náziumi tanulmányait, mint jeles diák, osztályának egyik első tanulója. Pályá-dijakat, jutalmakat nyert, így kapott szer-etetet, támogatást a kollégiumtól és biz-tatást, segítséget, hogy tovább tanuljon. 1904-ben érettségizett, majd elvégezte az egyetemen a természettan, mennyiségtan szakot.

A világháború után otthagyta a tanári pályát és hogy 50 holdas kis birtokát megmentsé, családjával hazatért San-benedik-Szentbenedekre. Gálffy Miklós új kérdések előtt állott most, meg kellett mentenie a kegyelradó földet és ő erre is vállalkozott. De a gyermekek közben szaporodtak és a gazdálkodás ming nehe-zebben ment. Elkor kapott biztatást arra, hogy elyszerheti az aiudi-nagyenyedi tanító képző intézet titkári állását. A kollégium, mely az árva gyermeket egykor fel-nevelte, most a küszködő férfit visszahívtá falai közé.

Tíze négy évi munká. Gálffy Miklós tudta, hogy az Isten erre a munkára ren-delte el, nem akart föltűnni és szerepelni, hanem hűséges lelkiismeretességgel, sze-rényen végezte mindennapi munkáját. Mint a római katona, vagy az ígérhető kávinista ösök: szólanul, feltűnés nél-kül dolgozott, de a helyéről nem lehetett elmozdítani. Ilyen diákokat neveltek az erdélyi kollégiumok évszázadokon át: kitarókat, munkásokat, hűségeseket, akik a számukra kijelölt helyen halálukig megállottak. (—nd)

— Adományok. A Kardos-telepi gyermek-otthon javára S. I. a Déli Hírlap kiadóhiva-talában 400 lejt adományozott. A Déli Hírlap kiadóhivatalában ezenkívül a következő adományok folytak be: Salamon Józsa ré-széről a vak asszonynak 250, a tüdőbeteg leánykák 300 lej.

— Betörés a kötőtárgyárban. Timișoara-Temesvárott a Brancoveanu-utcai kö-tőtárgyárba éjnek idején ismeretlen be-törők hatoltak be, akik 300.000 lej értékű árut vittek magukkal.

(*) Köszönetnyilvánítás. Kedves bar-átainknak, kik egyetlen fiú fiunk, Allen-berg Vidor elhalálózása alkalmából gyászunkban résztvettek, ez uton fej-zezők ki köszönetünket. A gyászoló szülők.

(*) Halalozás Mélyégség fájdíalom-mal tudatos barátaimmal és ismerő-simmel, hogy furón szeretett, imádott je hitvesem drága, egyetlen P a u l á m élelénke 57-ik, boldog haláságunk 33-ik évében nemes, jószágos lelket visszaidta Teremtőjének Drága halottam földi ma-radványait április hó 14-én, délután 4 órakor fogjuk a gyászházóba (Timișoara I. Carmen Sylva-körút 44) a jözsef-városi temetőbe örök pihenő helyére vin-ni. Az engesztelő szentmisét a timișo-arai helyosztól plébánia-templomban e hó 15-én délelőtt 9 órakor fogják az Urnak bemutatni. Forró és örök szeretetem, el nem múló bánatom kíséri át az örökké-valóságba. Timișoara, 1943. április 14-én. Dr. Velicek Szaniszló.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szerda, április 14: Timișoara-Temesvár: Belváros: Irgalmazók (Szt. Ioan-utca 5), Gyárváros: Jahner Rudolf (Dacilor-utca 5). Erzsébet-város: Kóler (Carol-ut 27). Józsefváros: Gotterbarm (Varescu-utca 33). Mehala: Chioreanu. — Arad: Lager (Regina Maria-körút és Moise Nicoara-utca sarok). Diák (Marșesti-utca) — Frateia-Ujkișoda: Pa-najoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremici.

Mit kell tudni az új lakbér-törvényről?

1. A BÉREMELES ÉS A DÖNTŐBÍRÓSÁG

Az alábbi felsorolásra kerülő emelési kulcsot a bérszerződéseknél az ugynevezett alap-bérhez számítják. Hogyan kapjuk meg az alap-bért? Központi fűtési lakásoknál az Erdélyben és Bán-ságban 1942 május 1. és 1943 április 30. között fizetett bér összegéből levonnak 25 százalékot, mely a tavaly októberi miniszteri határozat értelmében fűtési ellenértéknek tekinthető. Más helyiségek béréből a központi fűtés ellenértéke címén 20 százalék vonható le. Tehát az e csoportba tartozó bérlényeknél ez az alap-bér. Ahol nincsen központi fűtés — s ez az esetek legnagyobb százaléka — ott az alap-bér az 1942 május 1. és 1943 április 30. között fizetett házbér összegének felel meg.

Az alap-bérhez hozzáadandó emelési kulcsa a következők:

1. Lakásoknál évi 50 000 lej lakbérig 10 százalék, 50 000 lej és 150 000 lej között 13 százalék, ezen felül 15 százalék. A lakásokra megszabott emelési kulcsot alkalmazták a legfeljebb 5 munkát foglalkoztató vagy legfeljebb 5 lőrével dolgozó üzemek béreire is, továbbá az otthonokra, étkezdékre, kórházakra, társadalomvédelmi intézményekre és élmezési hivatalokra.

A kiskereskedők és kisiparosok érdekeit védi a törvénynek az a szakasza, amely leszegzi, hogyha a bérlény valamely kereskedelem vagy ipar gyakorlására szolgál, akkor ezeknek a helyiségeknek bérét évi 100 000 lej bérösszegig a lakásokra megszabott, tehát alacsonyabb emelési kulcs szerint növelik. Évi 100 000 lejen felül már a bér teljes összegére az üzlet-, illetve műhelyhelyiségek csoportja szerint történik az emelés.

2. Az előadó termek kivételével minden más és nem lakásul szolgáló helyiség (üzletek, műhelyek, garázsok stb.) bére 100 000 lej évi bérig 18 százalékkal, 100 000 és 200 000 lej között 22 százalékkal ezen felül pedig 26 százalékkal emelkedik.

3. Előadásra szolgáló termeknél (sali de spectacole) évi 500 000 lej bérig 20 százalékkal, 500 000 és 900 000 lej között 30 százalékkal drágul a bér. Ezen felül döntőbírósság állapítja meg a méltányos emelési kulcsot.

A döntőbírósság, amely új intézménye a lakbértörvénynek, az érdeket fél kérelmére nyolc napon belül, de legkésőbb május 6-ig dönt az ügyben. Döntőbírósság elé tartozik a bérmegállapítás akkor is, ha 1939 május 1. előtt kötött szerződésről van szó, amelyet eddig minden esetben meghosszabbítottak; továbbá ha a szerződés a benne foglalt záradék értelmében (tehát nem a törvény értelmében) 1943 május 1-én vagy később jár le.

A döntőbírósság vidéken a törvényeségi főelnökből mint előnökből, két törvényeségi bíróból, egy háztulajdonosból, továbbá esetenként egy-egy kereskedőből és iparosból áll. Ez utóbbiakat a döntőbírósság elnöke a kereskedelmi és iparkamara által előterjesztett és tiz nevet tartalmazó jegyzékből jelöli ki.

Bérlő-védelmi jellege van a törvény ama intézkedésének is, amely kimondja, hogy azok a háztulajdonosok, akik az 1942 április 23-án (május 1-én) meghosszabbításban nem részesült bérlényekre kötötték szerződést, 1943 április 23-tól (május 1-től) 1944 április 23-ig (május 1-ig) nem tarthatnak igényt sem a kimondott bérösszeg, sem a fűtési költség, vízszolgáltatási és személtulajdonosi illeték emelésére.

(Folytatjuk)

I. Günberger

Moise Nicora 1 szám alól

elkülöztött

Arad, G. Com-a uca 7-9 szám alól. (Református templommal szemben)

Diheno

Uzenet kezdő haltenyésztőknek

Irta: Aszlányi Károly

1. Három neves orvosprofesszor állapította meg, hogy az idegeknek hallatlanul használ a halnézés. Neuraszténias családirto-jelöitekből higgadt loidokat csinált egy ötvenliteres akvárium. Ezt nálunk is megirták a lapok s ennek hatása alatt elhatároztam, hogy haltenyésztő leszek. Ugy is történt.

2. Az akvárium kívül üveg, belül azonban víz. Ezt tudni kell a továbbiak megértéséhez. A vízben vannak növények és, természetesen a halak. A halak kopolyuval lélegzenek, ami úgy történik, hogy kétoldalt van nekik két kopolyujuk és azon át viszik véghez a lélegzést. Ezeket az alapfogalmakat tudni kell a képzett haltenyésztőknek, mert máskülönben sose tudja, hogy mitől döglenek meg a halai.

3. Az akváriumbeli halak megeszik a növényeket, de az akváriumos növények nem eszik meg a halakat. Eppen ezért csodálatos, hogy a halak folyton fogynak, növény meg egyre több lesz.

4. Az akváriumot szobában kell elhelyezni, hogy sok örömrünk legyen benne. Az akvárium alá lavort kell elhelyezni, midőn folyik. Minden akvárium mindig folyik, ami egészséges vízcserélődést eredményez. A növényzetnek árt a nap-sütés, mert attól algásodik és árt az árnyék, mert attól sárgul. A halaknak árt a növényzet, a növényzetnek árt a halzat, az egészségek árt az üveg, az üvegnek árt az egész — és mégis, az idegeket valóban hallatlanul megagytatja a halnézés.

5. Az akváriumban vannak még csigák. A csigák másznak a vízben és a falakon. A csigák ugyanis kébéltek és mind a két éltük rengeteg kellemetlenséget okoz a lakásban. A csigákra azért van szükség, mert tisztítják a vizet, amennyiben megeszik a benne lévő hulladékot. Ezért aztán a víz tiszta, amíg a csigák újra be nem piszkítják. A halak sosem alszanak, mert különben belefutnának a vízbe. Éjjel azonban szundikálnak és ilyenkor, ha az ember hirtelen villanyt gyújt, lát-hatja, amint a csigákra támaszkodva, lógatják a fejüket.

A halak nagyon barátságos állatok.

Hamar megismerik a gazdájukat és uszonyukat csóválva usznak feléje. Az idegeneket nem szeretik. Ha idegen közeledik az akváriumhoz, akkor felborzolja uszonyukat és morognak, de ezt csak gyakorlott füli haltenyésztő képes meghallani.

6. Nagyon szép állapot a vitorlással, csak ragadozó. Nem ajánlom. Egyet vettem csak, két nap alatt megette az összes többi halakat és végül önmagát. Előlről kellett kezdenem az egészet.

7. Ha a halak összevesznek, kitérik egymás kopolyuját, vagy a víz fölé nyomják egymást. Volt olyan halam, amely szerelmi bánatában öngyilkosságot követett el: kiugrott a vízből. Sikertől azonban bementenem.

8. Amint eöböl is látszik a balakkal alig van baj és nagyon szórakoztatóak. A legtöbb nehézséget még a helyes táplálás jelenti. Ez a legfontosabb. A halak kétéltű táplálékot kapnak, ugyint élt és szárazat. Az élő táplálék egy vízi ázalag, vagy micsoda, melytől gyomor-bajt kapnak, a száraz pedig egy tengeri bolha nevű állat váza, amelytől viszont skorbutot. A leghelyesebb, ha zverit táplálékot adunk halamknak, attól leg-alább nem szenvednek soká.

9. Naponta egyszer szabad táplálni őket, de én minden órában adok nekik be, mert a legtöbb csak egy-két óráig él és így legalább egyszer jölkhatott.

10. Elötés elött meg kell koptatni az üveget, mert ettől megtudják, hogy mi következik. Ha nem is a halak, de leg-alább családunk többi tagja. Ilyenkor mindenki az akvárium köré gyülekezik és élvezi a lehetést. A halak retentő féltékenyek és elmarják egymást az ételtől. Az étel éppen ezért ottmarad és megposhadva leszáll az akvárium fenekére.

11. Az akvárium hőmérséklete mindig pont 26 és fél fok Celsius legyen. Erre nagyon vigyázzunk, mert ellenkező esetben a víz vagy hidegebb vagy melegebb talal lenni. Ha tengeri halunk van, adjunk neki sós vizet. Paprikás víz is jó, de akkor egy kis hagyma és rántás is kell hozzá, az egészet keverjük lassu tűzön minél tovább.

nél, vagy pedig ammal a fakereskedőnél rendelhetik meg, amelyeknél beiratkoz-tak. A zsidó háztartások csak fakeres-kedőnél rendelhetik meg a tűzfát. A vállalatoknak és intézményeknek gondoskodniuk kell a saját maguk és alkal-mozottaik szükségletéről. A háztartá-sok csak 1943 augusztus 1-ig szerzhe-tik be egy évi tűzfaszükségletüket 15 tonnás vagonokkal egyenesen a terme-lőtől. Beiratkozni a cseládfő élmezési könyve alapján 1943 április 15-ig lehet.

A nyilatkozatban, amelynek nyomtat-ványa az Eminescu-utcai „Concordia” nyomdában szereshető be, fel kell tüntetni a jelenlegi tűzfakészletet, amelyet a jövő évi igénylésből levonnak. Aki a bejelentésben valótlán adatokat türtet fel, vagy több helyen is beiratkozik, szabotázst követ el és elene a szabotáz-s-törvény alapján eljárást indítanak. A vagonban történő szállítás csak engedély alapján történik. A tűzfifa ellátás lebonyolítására és az ellenörzés céljából a vármegyei ellátásiügyi hivatal, a vá-rosháza, az ipar- és kereskedelmi ka-mara, valamint a fakereskedők egy-egy képviselőinek részvételével bizottság alakul, amely a vasúti állomáson fejt ki majd tevékenységet.

SPORTHIREK

Timisoara-Temesvár asztalitenisz bajnok-ságát az ezúvben jubiláló Banatul rendezi vasárnap a Kereskedelmi Iskola nagyter-mében. A nagy érdeklődésre való tekintet-tel, az eredeti kiírásuktól eltérőleg, az okle-veleken kívül éremdíjazás is lesz. Néhány sportbarát áldozatkészsége folytán tiszte-letdíjakat is kapnak a győztesek. A bajnok-sággal egyidőben külön fújsági és kezdőversenyeket is tartanak. Nevezéseket szombati a Banatul címére (Alimentare cu apa) lehet leadni.

Aradi sportegyesületek figyelmébe. Az aradi sportkörület közli a város és megye határaiton 1939-ig működött, a jelenleg mű-ködő, valamint azokkal a sportegyesüle-tekkel, amelyek ezután szándékoznak mű-ködésüket megkezdeni, hogy a katonai elő-kezés alfolygelyelőzően működő sportkörü-lethez április 15-ig kimutatást kötelesek benyújtani. A kimutatásnak a következő adatokat kell tartalmaznia: Az egyesület neve, székhelye, vezetősége, tagok száma (sportágak, nem, életkor és foglal-kozás szerint), annak megjelölése, hogy van-e sportoktatójuk, sportpályájuk, te-rendezésük és felszerelésük, közölni kell még jövőbeni terveiket, végül az esetleges nehézségeket és javaslatukat. Valamennyi egyesület (működő vagy megszűnt) köte-les felszerelését összegyűjteni és leltározni. Szükség esetén az összegyűjtés, ez a ren-dőrség vagy a csendőrség is igénybevehető. Az egyesületek vezetősége közvetlenül felelős minden hiányért vagy szabályzattól való eltéréstért.

Gurder Hagg a svéd csodafutó 3000 m-es mezeli versenyen indult és azt 11:30 idővel könnyen nyerte. — Ugyancsak Stockholmi jelentés szerint Bergha disz-kozvetítésben 49.14 m-es dobással győ-zött.

Lanzi Veronában indult a 400 m-en és azt 50.3 mp-es idővel megnyerte.

A magyar válogatott Svájc ellen ké-szülöött tegnap. A gyakorlati mérkőzés-re a szövetségi kapitány a következő játékosokat hívta meg: Tóth Szilveszter, Szalay, Kálló, Kupta, Polgár, Olajkár II Frényi, Németh, Marosvári, Kin-cses Zsengellér, Bodola, Tóth III.

A horvát-szlovák mérkőzésel egy-na-pon Zágráb és Pozsony válogatottja is találkozott. A mérkőzést Zágráb csapa-t nyerte 2:1 arányban.

— Mozik műsora. Szerda, április 14: Timisoara-Temesvár: Apolló. — C ezek a férfiak” (Johannes Riemann, Paul Hör-niger, Grete Weiser, Georg Alexander), Capitol: „Párba” (Assia Norris, Fosco Giachetti), Corso: „Medici Gyula” (Ivan Lada, Conchita de Montenegro), Tha-ria: „A folyó” (Lotte Koch, Hans Schön-ker, Friedrich Kayssler). — Arad: Aro: „A három törvénye” (Doris Durant), Corso: „Mater Dolorosa”, Forum: „Farfalle Daladi” (Ennio Certesi), Ur-nia: „A száműzött”.

Meddig kell bejelenteni a tűzifa igényt Timisoara-Temesvárott és Aradon?

Timisoara-Temesvár. A pol-gárnesteri hivatal 26. számú rendelete, amely a legközelebb jelenik meg és tu-valóvően a tűzifára vonatkozó intézke-déseket tartalmazza, értesülésiük szer-int április 24-ét — nagyszombatot — tüzi ki a tűzifa-szükséglet bejelentésé-nek határmájául. Április 24-ig kell azoknak a formáságoknak eleget tenni, amelyeket a farenget a fabeszerzéssel kapcsolatban elrendel.

AZ ORSZAGOS TŰZIFA-RENDELET VÉGREHAJTÁSA ARADON

Arad. A város rendeletet adott ki a lakosság jövő évi tűzfiszükségletének biztosításáról. A rendelet mindenekelőtt a lakosozók és a családtagok számától teszi függővé az egyes háztartások tűzifaigényét és ezzel kapcsolatban

nyolc osztályba sorozza a lakosságot. A háztartások számára megállapított tűzifamennyiségen kívül a fűrdőszobák és mosókonyhák részére 10 százalék többlet igényelhető. Családtagnak számít a szolgazemélyzet is. A központi fűtésre berendezett lakások bérlői nem szerz-hetnek be tűzfát, csak a konyha részére 2000, a mosókonyha részére 500 és a fűrdőszoba részére 500 kilót. A köz-ponti fűtőkészülék begyűjtására éven-ként legfeljebb 2500 kiló tűzifa használ-nató fel. A tűzifa szétosztása a város-háza utján történik az ellátásiügyi ál-lamtitkárság rendelkezésére megfelelően. A háztartások az Aradváros ellátására kijelölt bihor-biharmegyei fatermelő-k-nél, ha a családfo valamelyik intézmény-nek vagy vállalatnak a szolgálatában áll, az illető vállalatnál vagy intézmény-

CORSO-MOZI. Arad

Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

Film művészet csodaja

Mater Dolorosa

Egy gyönyörű asszony lemondó és egy fiatal leány adalmas szerelmének vetélkedése

Apróhirdetések

TELEFES RADIO, használt, feregmentes, keményfából készült hálószoza eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu 4. (441)

FIATAL NŐ bejárónőnek ajánlkozok. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (442)

KÖNNYŰ háztartási teendők elvégzésére 50 év körüli nőt alkalmazok. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu 4. (443)

PÉKSEGED állást keres. Cim: Hock Ferenc, Vinga. (444)

FÜSTSZINŰ ebédlő eladó. Arad, Pioneerilor-utca 1. (445)

MAGÁNOS, 50-éves kertész 1-szobás lakást keres. Cimeket Reclama-hoz. Arad, Eminescu 4. (446)

FÉRFIÖLTÖNY és felöltő, majdnem új, eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 166. (437)

KEZILÁNYT és kifutólányt alkalmaz. Rónai-szalón, Arad, Eminescu-utca 30. (355)

ALKALMAZOK szorgalmas mindenest, aki jól tud főzni. Este esetleg haza mehet. Arad, Dacilor-utca 18, Unirea benzín-lerakattal mellett. (356)

FLADÓK harisnyaszövőgéphez tük. felhagyott makramé kézimunka, gyermek-járóka, új zsiribődn, katonaláda és kályha, nagy tűzhely, ajtók. Arad, Blanduziei-u. 1 szoba. (357)

MALOMHOZ társulnék motorral, esetleg egyéb gépekkel. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (360)

JÓKÁRBAN lévő tónör, márványos ebédlő, bór-butorzat, jégsekrény, több más butor-darab eladó. Érdeklődni Arad, Eminescu 6, trafikban. (358)

FIZETŐ- és tanulólányokat alkalmaz. Junovarda, Arad, Regina Maria-körút 9, első emelet, 10. ajtó. (359)

ALKALMAZOK azonnali belépésre mindenest, aki főzni is tud. Ugyanott német házasságot alkalmazok 2 kisleány mellé. Arad, Ciosca-utca 15. (6000)

NAGYFORGALMU hentesüzletbe két kiszolgáló leányt és kereskedőségét azonnal alkalmaznak. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (372)

VARRÓLÁNYOKAT alkalmaz Szűcs-szalón, Arad, Episcopiei-utca 2, II. em. (375)

JÓ BIZONYÍTVÁNYAL bíró bejárónőt azonnal alkalmazok. Arad, Deseanu-utca 9. (376)

KEREKES KUT eladó. Arad, Numa Pomiliu-utca 39. (377)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szobát keresek a város központjában. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (378)

TECSARNOKI berendezés eladó. Cim: Lakner László, Peregul-mic-Kispereg, Arad-megye. (435)

FELTÉTLENŰL ügyes bejárónőt azonnal alkalmazok jó fizetéssel és jó étkezéssel. Arad, Florilor-utca 3. (374)

SINGER-féle sülyeszíthető új varrógép eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (379)

JÓFORGALMU szabóüzlet átadó, műhely-berendezés eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (380)

VESZÜNK megbírásból szöveget, korszerű és régi művi (antik) butort, porcellánt, díszfárgyakat. Comisio, biz. iroda, Arad, Dacia kávéház mellett. (447)

KERESKÉDELIMIT végzett, három nyelvet beszélő tisztviselő állást keres. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (448)

FEHÉR, festett, teljes háló, diván, vitrin és istszék ísttel, 100-s méretű kettős konyha-ablak és egyéb holmik eladók. Arad, Romul Velicu 13. (449)

NÉGY középiskolát végzett, etnikai román éány valamely irodai alkalmazást keres. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (450)

HÁZMESTERPART keresek, kertgondozásra is. Jelentkezni: Arad, Cetatii-utca 10-12. (451)

FIATAL gazdasszony állást keres. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (455)

Timisoarai lenesvári **CORSU-MOZI** Előadások: 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 33-95

A torro ver iörgereges fimje GIULIANO DE MEDICI ONC. 60.

VELEMÉNYES- és gyümölcsös-kert feles-be azonnal kiadó, csakis rendszerető, idősebb férfinek. Arad, Blanduziei-utca 40. (453)

ELADÓ radio, zongora, fürdőka, öntöző gumi, kerti butorok és ládák. Arad, Doamna Balasa-utca 77. (454)

KIS udvari szoba, raktárnak vagy egyedül-álló személynak kiadó. Arad, Gen. Coanda-utca 21. (452)

ELADÓ 12-éves fiúnak való Burbery-fei-öltő. Arad, Carol-körút 27, I. em., 6. (456)

VESZEK olajfestményeket, könyveket és tango-hármonikákat, (akkordeon). Libro, Arad, Regina Maria-körút 12. (457)

MŰTOMEST (stoppolást), műszövést, nyakkendőfordítást, legszebben, legmegbiz-hatásban készítünk. Arad, Avram Iancu-tér 2, első emelet. (458)

50 ÉVEN felüli, vizsgázott kazánfűtő alkal-maz Hozspodár kelmefestő, Arad, Stroescu-utca 13. (459)

SZEPESSY-féle mély gyermekkosci, csap-ágyas, kitűnő állapotban lévő, eladó. Arad, Remus-utca 19. (460)

NAPSZAMOS embert festődébe alkalmaz Fick, Arad, Baritiu-utca 14 szám. (461)

BEJÁRÓNÖT egész napra alkalmaz Drifin-cukrászda, Arad, Regele Ferdinand-ut 59. (462)

KÉT-VAGY HÁROMSZOBÁS, teljes kényelmi lakást keresek, esetleg magánház is lehet. Cimeket „Összkomfort” jelzésre Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (463)

FORUM-MOZI. ARAD

Ma, bemutató! Az olasz tölteneim ti mek legnagyobbja.

Fanfulla Dalodi Ennio Cerlesi, Osvaldo Valenti, Germana Paolieri 51.sz. hirdó.

JÓ MEGJELENESŰ fiatal jegyzetőnőt alkal-maz az Urania-mozi, Arad. Jelentkezni naponta 4 órától. (464)

ELADÓ körülbelül 15 méter gumitömlővel borszivattyú, teljes felszereléssel. Cim Reclama-nál Arad, Eminescu 4. (465)

TELJES hegesztőkészülék négy pisztolyal külföldi reduktorral, eladó. Érdeklődni Arad, Ghiba Birta-utca 12/a, Salgó. (466)

4 ABLAK-ZSALU, 140x100, eladó. Arad, Cuza Voda 17, ajtó 1. (467)

KORSZERŰ gyermekkosciat vennék. Arad, Doamna Balasa-u. 116. (468)

KIFUTÓT alkalmaz Kell és Fausz-cég Arad. (469)

MINDENES, főzni tudó bejárónőt azonnal alkalmazok. Arad, Catedralei-tér 7. (470)

HASZNALT cseresznye-háló és konyha-berendezés eladó, Cim szivességéből Bucur-utca sarok, faüzlet. (471)

BICSÉRDIZMUSRA oktatót és Bicsérdi-könyveket keresek. Cimeket „Bicsérdista” jelzésre Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (472)

ZONGORASZEKET vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (473)

JUTÁNYOSAN eladók: uri szoba, háztar-tási cikkek, egyes butorok, díszfárgyak, lexikon. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (474)

OTTHONI könnyű munkára munkásnőket alkalmazunk. Arad, Penes Curcanul-utca 14. (475)

KERESEK egy- vagy kétszobás lakást vagy lakrészt. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (476)

KERESÜNK kis, kézi compressort levegő-tartánnyal. Veglutin, Arad, Cuza Voda 38. (477)

ALIG HASZNALT Singer-varrógép eladó. Arad, Rahovei-utca 103. (482)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő mély gyermekkosci eladó. Aradul-nou-Ujarad, Banatul-ut 4. (483)

FÉRFIÖLTÖNY, sötétkék, nagyon elegáns, majdnem új állapotban lévő, jutányosan el-adó. Megtekinthető 1-3-ig a házmester-nél. Timisoara III., Mihai Viteazul-körút 12/a. (2676)

ELLOPTAK Timisoara IV., Tudor Vladi-mirescu-sor 14 szám alatti lakásomból egy szürke férfikabátot, egy barna női kabá-tot, 2 selyemsált, egy női kalapot. A nyom-ravezető megfelelő jutalomban részesül. Cim a timisoarai kiadóban. (2810)

GYERMEKKOSCI, korszerű, alig használt, jó állapotban lévő, valamint gyermekágy, takaréktűzhely olcsón eladó. Timisoara IV., Fröbl-utca 36, II. em. 25. (4077)

MINDENEST, ki főzni tud, azonnal fel-veszek. Jelentkezni lehet 10-ig vagy 3-5-ig. Timisoara, Tache Ionescu 23, I. (2662)

ELADÓK tolokocsik, vasagyak, mán-gorlók, kályhák, kőolajos kannák (pet-rolcum), demionok, kis vashordók, 500 literes fatartály, hordók, üres ládák, üvegek. Timisoara, Penes Curcanul-utca 2. szám, 6-os ajtó. (2664)

MOI NÁRSEGED, jó fizetéssel, valamint teljes ellátással azonnal alkalmazást nyer. Pünkössti Mihály, Satulung-Hosszafalu 700 szám. Brasov-megye. (4081)

TELEFON 2-10. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

Ma, bemutató! Az olasz tölteneim ti mek legnagyobbja.

Fanfulla Dalodi Ennio Cerlesi, Osvaldo Valenti, Germana Paolieri 51.sz. hirdó.

FŐZNI TUDÓ mindenest, akinek jó bizo-nyítványa van, keres azonnala vagy 15-re keresztény család. Lehet idősebb is. Timi-soara, Kültl-tér 1 szám, I. emelet, 13-as ajtó. (2615)

HUSVÉTI AJANDEK, a „Triko-Record” kötőkészülék, mely nélkülözhetetlen szer-száma az otthon dolgozóknak. Bemutatás, tanítás ingyen. Haas, Timisoara, Uniri-tér 5 szám. (2619)

KÖNYVSZAKMÁBAN gyakorlott munkás-nőket: azonnala felvesz „Vulcan”, Timi-soara IV., Fröbl-utca 19 szám. (2601)

LIPPÁN-RADNAN házak, szántóföldek s egyéb ingatlanok eladását közvetitem. Ér-deklődni lehet: Rancu Vasile, Lipova, Regele Ferdinand-utca 43. (4083)

KERESEK használt padlóemezt. Cim a ti-misoarai kiadóhivatalban. (2650)

ÜGYES szobaleányt fogadok. Dr. Stefan Pascu, Orsova. (2657)

ELADÓ keveset hasznalt, szavatoltan tisztá, feregmentes előszobabutor, há-ro-majtós, fehér ruhafüres szekrény (garderobe), fehér csőágy sodronnyal, matracal, rádió s más háztartási cik-kek. Timisoara I, Mercy-utca 4. szám. Távbesszélő 42-81. Biroul Comercial. (2663)

CSERELEK egyszobás, mellékhelyiségekkel bíró parkettás, fürdőszobás lakást más la-kással akár CNR házban is. Érdeklődni le-het: Timisoara, Ungureanu-utca 4 szám alatt lévő dohánytözsében. (5259)

ÚJ TABLÁSKOSCI, 2000 kg hordké-nességű és egy kétkerekű kizikoci el-adó. Timisoara IV., Budai Deleanu-utca 5. szám. (4085)

NAPSZAMOS, fiatal, felveszünk. Timi-soara, Carol-körút 45 szám. (2683)

KIADÓ egyszobás lakrészt a Belvárosban, Timisoara, távbesszélő 17-97. (2684)

38-as FEKETE női cipő, alig használt, jó-állapotban lévő, eladó 5000 lejért. Péter Timisoara III., Satul-nou 5, a vágóhíd mel-lett. (5260)

MARCIUS 25-en elvesztettem a Józsefvá-rospan vékony, több részből álló aranykar-kötömet, (a Corso-moziban valószínűleg.) A becsületet megtalálót kérem, adja át megfelelő jutalomért a timisoarai kiadóhi-vatalban lévő címre. (2808)

EBÉDLŐ-BUTOR, tömör (masszív) félháló, egyéb különféle butor, alpakka-tárgyak, majolika vázák eladók. Megtekinthető 9-11-ig Timisoara, Fröbl-utca 61. hátraj az udvarban. (2809)

GYÁSZRUHÁT festve s vasalva a legrövi-debb időn belül kapja meg „Gutjahr” festő-dében. Központ: Timisoara II., Doroban-tilor-utca 6. Fiókok: Timisoara IV., Berthe-iot-körút 4 és II., Dacilor-utca 1 szám. Távbesszélő 22-27. (2594)

KERESÜNK csendes, idegbeteg férfi szá-mára jobb családnál teljes ellátást. Cim megtudható megbízásból Timisoara. Távbesszélő 27-92. (2665)

KARIKAHAJÓS varrógép eladó. Varró-gépeket kerékpárokat hívásra a helyszínen javitok meg. Távbesszélő szivességéből 24-03. (2666)

ELADÓ 4x5 négyzetméteres ponyva, kétaj-tós szekrény, régi ebédlő, valamint egyéb tárgyak. Timisoara II., Mercur-utca 8 sz., 3-as ajtó. (2667)

42-es FERFIBAKANCS, alig használt, jó állapotban lévő, ugyanilyen számú nagyon jó állapotban lévő férficipők, egy rend vilá-gos nyári, valamint egy vastagabb szövet-ből készült szürke férfiöltöny, uri helyről, eladó. Távbesszélő 27-03. Timisoara III, Mit-ropolitul Varlaam-utca 24 szám. Legfelső csengő. (2668)

ELADÓK használt szőlőkarók, 600 literes buding szőlődaráló, valamint permetező. Timisoara, Timocului-utca 8. (2669)

ELADÓ korszerű, diófürnios, nem hasz-nált kis ebédlő-nappali szoba, valamint po-liturus virágállvány. Timisoara, távbesszélő 16-13. (2677)

KERTI BUTORZATOT (garnitúrát) kere-sek megvételre. Timisoara, távbesszélő 16-13. (2678)

NŐI RUHAK, kabátok, 37-es cipők, kalap-ok, kesztyűk, táskák, kombinék eladók. Timisoara IV., Vacarescu-utca 29, II. eme-let, 6. (2679)

BUTOR, valamint áruberaktározást válla. „Komco” A. Kommer-cég, Timisoara I, Sol-derer-utca 6 szám. Távbesszélő 17-68. (2680)

BORBÉLYSEGEDET, valamint fodrász-nőt jó fizetéssel alkalmazok. Gencsi, Timi-soara II., Dacilor-utca 10 szám. k (2681)

BÁRMILYEN állapotban lévő régiművi (antik) ebédlő-szekrényt (kredencet) kere-sek. Cimeket a timisoarai kiadóhivatalba „Orsova” jelzésre kérek. (2682)

ELADÓ selyempaplan huzattal, ágyterítők, függönyök, különböző ruhaneműek, vala-mint 38-as női cipők. Timisoara, Timocului-utca 8 szám. (2670)

VALLALOM bármilyen ruheműi foltozását, valamint javítását. Cim: Timisoara, Berthe-iot-körút 4 szám, 9-es ajtó. (2671)

MEGBIZHATÓ, komoly mindenest keresek április 15-re. Timisoara II., Detnata-tér 6, I. em., Magyar gyermekotthonnal szem-ben. (2672)

JÓL FŐZŐ mindenest keresünk április 15-re. Ugyanott eladó feles gyermek-ke-rékpár. Cim: Dr. Petrovici Timisoara I, Diaconovici Loga-körút 49, földszint. (6013)

JÓL FŐZŐ bejáró szakácsnő állást keres Cim: Timisoara I, Solderer-utca 5 szám. (2673)

GYERMEKKOSCI, korszerű, világosszini, kettős redőnyvel ellátva, olcsón eladó. Ti-misoara III, Vlada Badescu-utca 10, 3-as ajtó. (2674)

Ó-NÉMET diófa-ebédlőszekrény, 6 darab magas szék, 6-személyes ebédlő-asztal, va-lamint egyéb tárgyak, ugyminv vas csirke-ketrec 6 rekeszsel. Timisoara, Moise Ni-coara-utca 7 szám. (2675)

URANIA-MOZI. Arad TELEFON 12-39

Ma, bemutató! Csak 4 napig! Megrendítő dráma a finnek éle-éből **A száműzött**